

פעילות הערך שבשייכות

חומרים

- כרטיסיות קטנות (או חתיכות נייר) עבור כל משתתף
- דף נייר חלק (A4) עבור כל משתתף
- 2 טושים לסימון בצבעים שונים עבור כל משתתף

זמן הפעילות

30-60 דקות, כתלות בגודל הקבוצה וכמות הזמן שיוקדש לדיון קבוצתי.

מטרה

פעילות זו מכוונת להדגים את גישות המשתתפים להשתייכות לקהילה היהודית הרחבה. האם זוהי חווייה חיובית או שלילית עבורם? האם זהו חלק בעל חשיבות או חסר חשיבות מהזהות שלהם?

הנחיות לפעילות

1. כל משתתף מקבל סט של 10 כרטיסיות. על כל כרטיסיה, רושמים המשתתפים תיאור אחד המגדיר את השתייכותם לקבוצה (יש להם 10 כרטיסיות כך שהם יכולים לרשום עד 10 תיאורים). כרטיסיה אחת צריכה להיות "יהודי/ה". רשימה לדוגמא הכוללת השתייכויות אפשריות:

• אישה	• שחקן כדורסל
• בת	• נגן גיטרה
• אחות	• רקדן/ית
• נכדה	• יהודי/ה
• תלמיד בית ספר	• בן/בת אדם
• תומך בזכויות אדם	• תומך באיכות סביבה
• תלמיד בכיתה י"א	• קורא

2. לאחר שסיימו את הרישום על הכרטיסיות, התלמידים מחלקים את הכרטיסיות לשתי ערמות, כשערמה אחת נקראת "מאוד משמעותי" והשנייה "די משמעותי". אם יש תיאורים שהם אפילו פחות משמעותיים, התלמידים יכולים להוסיף קטגוריה שלישית - "לא מאוד משמעותי". הם מחליטים לאיזו קבוצה להכניס את הכרטיסיה "יהודי/ה" אבל לא יגעו בו בחלק הבא של הפעילות.

3. המשתתפים מתחילים עם הכרטיסיות הפחות משמעותיות (מלבד הכרטיסיה שכתוב עליה "יהודי/י"), וכותבים מהי המשמעות עבורם של השתייכות לאותה קבוצה. למשל, מה המשמעות עבורם של להיות רקדן, ושל ההשתייכות לקהילה של אנשים המגדירים את עצמם כרקדנים? מה הם מקבלים מהשתייכות זו? עד כמה היא חשובה בחייהם? מדוע? האם הם חשים את עצמם מחוברים לאחרים המגדירים את עצמם כרקדנים?

4. כל משתתף מציג את הכרטיסיות ה"מאוד משמעותיות" שלו (אך לא את זאת של "יהודי/ה") לכל הקבוצה כדי לראות אם אנשים חשים כמוהם.

5. כל משתתף לוקח את הכרטיסיה "יהודי/ה" ומדביק אותה על דף נייר גדול. כל משתתף כותב מסביב לשולי הכרטיסיה מילים או משפטים המתארים את רגשותיו, בין אם חיוביים או שליליים, כלפי המילה "יהודי/ה" במרכז. הם יכולים לרשום, לדוגמא, ביטויים חיוביים כמו "השתייכות" או "חיבור", או שליליים, כמו "לחץ מההורים" או "משעמם" או ביטויים כמו "בר/בת מצווה" או "שיעור תנ"ך", שיכולים להיות חיוביים או שליליים.

6. לאחר שסיימו לכתוב את הביטויים או המילים מסביב לכרטיסיה, המשתתפים משתמשים בטושים בשני צבעים שונים כדי לסמן חיצים מהביטויים שרשמו; אם הביטוי מבטא רגש חיובי או שהוא ערך המקרב אותם לקהילה, הם מסמנים חץ בצבע אחד לכיוון הכרטיסיה. אם הביטוי מבטא רגש שלילי או משהו המרחיק אותם מהקהילה,

- אם מסמנים חץ בצבע אחר בכיוון היוצא החוצה מהכרטיסייה. ככל שהגורם משמעותי יותר (בכל אחד משני הכיוונים) כך החץ צריך להיות גדול יותר.
7. לאחר שסיימו את ציור החיצים, המשתתפים מתחלקים לזוגות ומשווים את התרשימים שלהם. כמה מהגורמים מופיעים בתרשימים של שני המשתתפים? האם ישנם גורמים שהם חיוביים עבור משתתף אחד אך שליליים עבור השני? כאן המשתתפים משוחחים על הגורמים השונים. אילו גורמים חזקים יותר, החיוביים או השליליים? אילו גורמים הם שליליים, אם בכלל?
8. בחזרה לעבודה קבוצתית- התלמידים יוצרים דיון ואוספים רשימה של כל הגורמים שעלו בעבודה האישית ובזוגות. יוצרים שתי רשימות, אחת לגורמים השליליים ואחת לחיוביים.
9. חלקו את הכיתה לקבוצות קטנות, כשכל קבוצה מנסה לסכם את תחושות הכיתה כלפי העם היהודי באופן כללי. כל קבוצה צריכה לנסות להביע תחושות אלה בהצהרה. הצהרה כזו צריכה לכלול מתווה כללי של תחושות הכיתה תוך שהם מסבירים גם עמדות משמעותיות של חלקים בכיתה שהיו במיעוט. ההצהרה צריכה לכלול גם הצעות שתעלה הקבוצה הקטנה לשיפור הקהילה היהודית.
10. לסיכום, כל אחד מהמשתתפים מספר באיזו ערמה הוא שם את הכרטיסייה "יהודי/ה" - משמעותי, די משמעותי או לא משמעותי, ומסביר את עמדתם בנושא.